

మ న స్వ ర్థ

ప్రకాంతమైన సాయం సమయమది, మునుపర కల కలారవాలతో పీడ్కోలు నిస్తున్నవి. వృద్ధ భాసునకు ద్విజసంతకులు. తప్పిపోయిన కుమారుణ్ణి చిరకాలానికి కనుగోబోయే తల్లిలోని యాత్రుతను తోణికిన లాడించుకుంటూ తన అరుణారుణ హస్తాలను చాచింది పళ్ళను దిశకాంత వృద్ధభాసుని కొరకు. ఆ చేతుల యొట్టదనంచే లోకమంతా రక్త సముద్రంలో మునిగి తేలుతూన్నట్లుంది. ప్రకాంతంగా వున్న ప్రతి ప్రాణి హృదయంలోనూ సంతోషానికి విచారానికి భిన్నమైన ఒక భావాన్ని నింపుతూన్నట్లున్నదా సమయంలోని ప్రకృతి. ఏదియేమైనా ఒక అనిర్వచనీయానం దాన్ననుభవిస్తూందా గ్రామప్రజ. కాని పీటినీ వేటినీ పట్టించుకోనట్లు సంతోషమయ ప్రపంచాన్ని పూర్తిగా వెలివేసిందా గ్రామంలోనే వున్న ఒక పెంకుటిల్లు.

అది ఒక చిన్నయిల్లు. దానిని చూడగానే ఆ గృహాయజమాని కొంచెం కలవాడే ననిపిస్తుంది. ఆయింట్లో ఒకచిన్న గదిలోనుండి మూలుగు విన పడుతూంది. మంచంలో పడుకున్న శక్తిలేని ఒక బాలిక ముఖగవ్యారాస్తుండి వెలువడే శబ్దపరిణామం కాబోలీ మూలుగు. ఆ బాలిక చుట్టూ బంధుమిత్రులు గుమిగుూడారు. అందరి ముఖాల్లోనూ విచార దేవతాపదవిన్యాసం కానవస్తూంది. ఆ ప్రయత్నంగా అందరికళ్ళల్లోనూ కన్నీరు ముళ్ళు తిరుగు తున్నవి. అవునుమరి! ఒక ముక్కుపచ్చలారని ముద్దు బాలిక యితరుల మధ్యగల మనస్పర్శల మూలంగా తన నిండు ప్రాణాన్ని బలిపెడుతుంటే యేప్రాణి జాలితో మునిగిపోడు? ఏ జీవిహృదయం సాను భూతితో నిండిపోడు?

అసలు లక్ష్మయ్యది కొంచెం కల కుటుంబమే, ఒక్కగా నొక్క కూతురతనికి, ముద్దు మురిపాలతో పెంచుకుంటూ కుమార్తె ఆనందంలో స్వర్గాన్ని, ఆటల్లో ఆమరత్వాన్ని కనుగొన్న తండ్రి అతడు. ఆ పూళ్ళోనే వున్నాడు రామారావనే డాక్టరు. ఆపలె టూరికంతా వైద్యుణ్ణిగా అతడొక్కడే శరణ్యం.

అయినా కుడి యేడమా ఆనకుండా తన కాయ శక్తులూ సహాయం చేసే బీదల పాలిటి కల్పవృక్ష మనవచ్చుతడిని.

చిన్నప్పటినుండి లక్ష్మయ్య, రామారావు లొక తల్లి బిడ్డలా మెలిగేవారు. ఆట పాటల్లోగాని, ఆహార విహారాడుల్లోగాని మనసు లొకటిగా శరీరాలు భిన్నంగా సంచరించే స్నేహితులు వారిరువురూ.

కాని కాలచక్రం పరిభ్రమిస్తున్నకొద్దీ వారిలో మార్పు రాసాగింది. స్నేహము, ప్రేమ అనే వాటి నర్తం చేసుకొని వాటిని తమ జీవితపు చరియలో నిండింపడ జేసుకొన్న ఆపనిహృదయాలు కాలం గడిచినకొద్దీ వర్షా నదులవలె అప్రసన్నమలయినవి. కారణం లక్ష్మయ్య వంశ పారంపర్యంగా వస్తూన్న వ్యవసాయాన్నాదరించి పూజిస్తుంటే రామారావు డాక్టరు హోదా సంపాదించి లోకం దృష్టిలో గౌరవ నీయుండు కావడం. అమాయకంగా జీవితంలోవున్న ఒడుదుడుకులను లెక్క చెయ్యకుండా చెయ్యి చెయ్యి కలుపుకుని స్నేహ సాగరాన్ని చేరే సెల యేళ్ళలాగున్న వారిబ్రతుకులకీ 'హోదా' ఒక అభాతమై కూర్చుంది.

ఒకసారి రామారావు బహిరంగంగా లక్ష్మయ్యను గూర్చి వ్యవసాయాన్నిగూర్చి హేళనగా తూలనాడాడు. ఆత్మగౌరవాన్ని రూపొందించు కొన్న లక్ష్మయ్య రామారావుని తిరస్కరించాడు. దానితో ఆయింటిమీద కాకి యి యింటిమీద వాలకూడదన్నంత కట్టుదిట్టాలేర్పడ్డవి వారిరువురి మధ్య.

ఇప్పుడు లక్ష్మయ్యస్థితి సందిగ్ధములో నున్నది. రామారావుకంతా ఒక్కడే డాక్టరు, తన ముద్దు కుమార్తె చూస్తే ఆహాయికరమైన వివ జ్వరం వలె మరణించనున్నది. అట్లని తన కూతుర్ని రక్షించుకోవడాని కాత్మాభిమానాన్ని ఒడులుకోవడమా? కాదని కానక గన్న కుమార్తె నిండుప్రాణాలని నిర్లక్ష్యం చెయ్యడమా? పోని పట్టణాన్నుండి మరియొక వైద్యుణ్ణి తెదామంటే యెంతలేదన్నా మూడుపూటల

ప్రయాణపు మార్గంలో ఉంది కనుక పట్టుకుంటే గ్రామానికి, అక్షయియ్యి కింది చెయ్యాలి తోడ తేమ. అలాగే కుడూర్ల మీద ప్రేమ అక్కడకు వచ్చి బయలుదేరి.

తెలంగాణ విభజనలో భాగంగా ఉన్న కనీస యంతరము విభజనయి పూర్వపు స్వీకృతము కలిపి నైతకము వనూరైత ప్రాంతాన్ని తెలుగుది యిదియే కా న్యవసాయకారులు, అంతరాయములే లేక నయ అనిన అచార్యుని నిరతిత్వము కావూరైత వచ్చి త్తానము పూర్వము ప్రబంధములలో కన్నీటి కాల్పులు నట్టింది. అసెంబ్లీలో యావం పోయినను అంతరము కలిపి కొన్నాటి ప్రవేశం నాంబెడిగావోయి. కేవలం సమాధాన నియమం యిది అనుకరణలో లక్ష్యమును విశ్రుతి పోగది పట్టుకునే అంతే యింటివెళ్లినట్ల వయితరగావం కావూరైత గావూరైత తెలంగాణ.

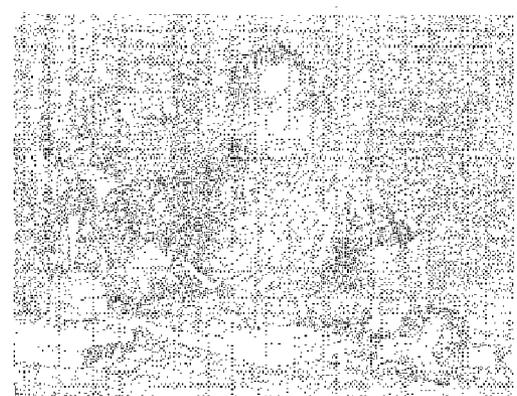
అటు కావూరైతనుండి కేవల మనకులకు కలుపుకోని పూర్వమున కలెక్టర్లు వాటి పట్టణాన్ని యెవరివలనగాల నంబెడియూ పేరి పుట్టిగా లోని నది కేవలము క్రమమున.

కాని అచ్చట అనుకరణలేనా అసెంబ్లీయి వది అక్కడకు యిది కావూరైతేవలము అక్కడ వాటి కల్పించి కనెడుంటే

అవకాశం అలాటిక కన్నులు "కేవలం ద్వైతము యెవరియిది, విడిచిపోయిన విశ్రుతిని కలెక్టర్లు గావూరైత పట్టణాన్ని" యిది కావూరైతనుండి కేవల "కనె మనకల్పము" యిది కావూరైత వచ్చి కేవలము కనెడుంటే. కాని కొకడు కావూరైతలో స్వీకృతము.

అచ్చట

శ్రీమతి వ్రాసుకూరు లక్ష్మీకావ్యమగారు

తెలుగుభాషాసమితి పరిమళంగా జరిగిన 1961-62 సం. గ్రంథోత్సవ పోటీలో సాహిత్య విమర్శ, వాక్యక గ్రంథమయిన "అంధ్ర కవయిత్రులు" అను గ్రంథము ఈలోపు వియ్యుతగా ప్రభుత్వ స్వర్ణ నక్షత్రమును బహుమానము పొందినది. ఈ గ్రంథమును రచించిన శ్రీమతి వ్రాసుకూరు లక్ష్మీకావ్యమగారు రాజుల సాహిత్యకళలో గాంధీ విజయవర్షియ్యన వెలసినమున అగ్రము

1961 వ సంవత్సర ప్రాసంధమున తెలుగు సారస్వత పరిషత్ అధికార పత్రిక "పంపర్య మున పట్టుచేరే, వందేవల్లెము, పాపవల్ల బహుభాగకళలో" గాంధీ శ్రీమతివారిలో పట్టు చింటలది.